

Játszóház

Nagy Boróka

Képzőművészeti Intézet, Művészeti kar

Festőművész szak, 2. évfolyam

Dr. habil. Nemes Csaba DLA

A színek világa foglalkoztat. Milyen módon lehet őket egymással harmóniába hozni, úgy hogy egymást erősítsék, mindezt absztrakt módon megragadni. Pályamunkám is ennek jegyében született meg.

Képeim nagy részét nem gondolom ki előre. Mindegyik azonos esélyekkel rajtol. Egy csupasz fehér vászon előtt állok. Nem használok aláfestett színt, egyből neki látok. Egy ecsetvonás, egy folt, és lassan útjára indul a festmény, hogy megvalósítsa önmagát. Még nem tudom mi az, kivel találom szembe magam, de lassan belelendülök, elkezdek játszani az ecsettel, és közben nem feszülök rá. Aztán kezd egyre rétegeltebbé, komplikáltabbá válni. Innentől kezdve egyre több mindenre kell figyeljek. A lehetőségek tárháza megsokszorozódik. Folyamatos döntések alá helyez a még „nem kép”. Ez a része szokott a legmegterhelőbb lenni számomra, de nem riadok meg, és igyekszek helytállni. Hamarosan megtörténik a kép és én izgatottsággal várom mit akar üzeni nekem.

A színek használatánál, nekem a forma megtalálása nagyobb kihívás. Bárhogyan alakíthatom őket, ami borzasztó nagy szabadság, és izgalmas feladatnak találom. Sok variáció lehetséges, ami egy üres felületen megszülethet. De egyet mindenképp választani kell, amit vagy kigondolok, vagy ösztönösen jön. Azonban a festmény felénél kezdem a súlyát érezni a dolognak. Kezdsénél, úgy

látok hozzá, hogy „*fessünk egy rossz képet*”. És ez a fajta elengedés, felszabadultság nem csak az ebből fakadó könnyedséget nyújtja, hanem kísérletezés szempontjából is egy jó módszer lehet, mert nincs tétje. Ezért az ecsetvonások, a formák egészen bátrak tudnak lenni. És ha nem sikerül, nem keseredem el, hanem megyek tovább. De ha sikerül valami tetszetőset alkotni, onnantól kezdve a kéz veszít szabadságából, mert alkotója már nem akarja elrontani. Már, mint jó kép akarom befejezni. Innentől kezdve sokat távolodok el a festménytől, hogy távolról, egészében megfigyelni tudjam, hogy döntést tudjak hozni a következő lépésről. Aztán valahogy elkezd épülni, egyre többet számíthatok mit hogyan tovább, ellentétben a kezdő lendülettel. Itt már egy megfontolt, érett felnőtt van a vászon előtt, míg a kezdetekben egy gyerek, aki csak játszani akart, és nem érdekelte semmi más csak az alkotás öröme. Ahogy növekszik a festmény, úgy növekszem én is vele párhuzamosan.

Munkám címe *Játzóház*. A kép olajfestékkel készült. Előtte nem készítettem vázlatokat, mert úgy gondolom, hogy az megöli a spontaneitást. Arra szeretek reagálni, ami ott akkor helyben a szemem lát. Ez a régebbi figurális témájú munkáimnál is igaz. Ez a metódus képes a művész személyiségét a felszínre hozni, és a kép őszinte marad. Ott lesz minden a vásznon, még akkor is, ha nem megmagyarázható, vagy ha nincs jelentése. Én nem arra törekszem, hogy képeimnek jelentése legyen vagy, hogy utólagosan kitaláljak neki valami jelentőséget, hanem arra, hogy az idő alatt míg festek és a kép készül, addig képes legyek a külvilágot kizárni és gondolataimat elcsendesíteni. Olyan kihívásokba ütközni, amin elrágódhatok. Színekbe ölni mindazt a bánatot és örömet, ami a mindennapokban ér, amit szóban nincs tudásom kifejezni.

A kép baloldalára, a nagy négyzet szerű foltokra bontott mező, azonban szándékos volt. Mégis az első lépés a színek előkészítése, kikeverése volt. Volt egy elképzelésem a színek terén. Ezeket megpróbáltam megvalósítani, majd ezek közül válogattam. Volt, amiről lemondtam és időközben új színekkel gazdagítottam a palettámat. Miután ez megtörtént, a kép bal oldalára festettem fel a négyzetekre hasonlító foltokat, aztán ismét nagy foltokkal a jobb részét is, különböző színekkel. A kép, ahogy halad, úgy kezd kialakulni milyen színek fognak dominálni, vagy mire van még szükségem, hogy elérjem a kívánt hatást. A festékkel nem spórolok. Rakok bőven, ha kell. Ha keveredik véletlenül más színnel, újabb adagot nyomok ki a palettámra, ha kell le pucolom vagy egy másik palettát veszek igénybe. Lenolajat bőven használok, a vászon az gyártott, alapozott, a keretet és a feszítést azt magam készítem.

Színeiben élénk, vidám és játékos. Vermilion narancsot és annak fehérrel való keverése fordul elő legtöbbször a festményen. De előfordul a pink, a türkiz, a meleg sárga, a narancs is, de a kobalt kék is, de a tört meleg zöld is. Ilyenkor mindig figyelek, hogy a végeredmény ne egy papagáj tollaira emlékeztesse a nézőt, ettől mindig tartok, hogy túl sok lesz, és átlépem a határt, ami már ízléstelen lehet. A színek között próbálok harmóniát teremteni, és gesztusos ecsetvonásokat alkalmazni. Szeretem és törekszem az expresszív kifejezésekre. A kis és nagy folt, az egyenes ecsetvonás, a reszketős ecsetvonás mellett, a rácsozás, a giliszta forma, a szabálytalan négyzetek, a vastagon felvitt, sűrű vonalazás egészen vékony ecsettel és sok olajat használva, mind fontos szereplői a munkámnak. A baloldali megoldás plüss színes abc kockára emlékeztet, aminek az oldalain különböző ábrák szerepelnek. Én picit absztraháltam, képem csak egy érzület színeiben. Organikus formák kibontakozása egy olyan világban, ahol nincs fizikai tér, sem idő, ahol mindenki lehet egy kicsit újra gyerek, feledve a mindennapi gondokat. Ilyen a kör, vagy a giliszta forma, ami firkára vagy a homokozóba rajzolt spirálra emlékeztet.

A festészetben a színek foglalkoztatnak leginkább. Ahogy a *Játszóháznál* is a színek végzik el a legfontosabb munkát, általuk nyer a kép jelentést és tartalmat. A jövőben őket szeretném megismerni, róluk tanulni, és azokról az alkotókról, akik ismerik és ismerték őket. Nekik miért volt fontos, és nekem hol benne a szerepem.

Két alkotót említenék meg, akiknek művészete nagyrészt inspirált. Mindketten egy gesztusos, expresszív, élénk, és merész színpalettát képviselnek, amire én is törekszem. Az egyikük Daisy Parris, aki pszichológiai tereket fest, és emellett, hogy gyönyörű szép színeket használ, emellett képeit narrálja oly módon, hogy népnyelvből vett írásokkal egészíti ki, amelyek emberi létezés mélységeiről és csúcsairól is egyaránt szólnak. Munkáinak az elevensége, a vadsága, az ecsethasználata, a hol komor és hol gyöngéd színek megfogalmazása fogott meg engem leginkább.

Aki még megemlítek a sokak számára ismert pécsi művésznő, Keserü Ilona. Neve sokféle módon köthető a Pécsi Tudományegyetem képzőművészeti képzéséhez. Nevével akkor találkoztam mikor az egyetemre felvételiztem. Festészetének a színei miatt említem őt, mert érzek valami hasonlóságot azok között a színek között, amiket én használok, és ő használ. Arra törekszem, hogy a színekből, ami rendelkezésemre áll, a legjobbat kihozzam. Keserü képei pedig fölfedik a színeiben lakozó erőt. Ezt a létező erőt szeretném én is megjeleníteni a munkáimban. Ez ösztönzött

arra, hogy utána nézzek és megcsodáljam életművét, mert képein keresztül sokat megtudhatok a színekről, és formákról egyaránt.

Azért ezzel a pályamunkával nevezek ezúton, mert ez a legfrissebb munkám, és ez megmutatja jelenleg hol és milyen irányba tartok.